

somriu les gràcies dels joves, fresques i sinceres, tot i el risc de sentir l'amargant sabor del desig impossible de tornar a ser innocent davant el món.

Potser aquesta no és la millor obra de Roger Bernat ni de l'antiga General Elèctrica pel que fa al ritme de l'espectacle i la implicació emocional del públic. Però aquí ni la música està a tot volum, ni els «excessos» semblen pensats per fer fora de la sala ningú. Aquesta vegada, el to amable que plana damunt de la representació i la naturalitat de les interpretacions, fan que les situacions més curioses i extravagants de l'obra (com el cas de l'autofel·lació que practica un versàtil actor) semblin d'allò més quotidià i natural.

CONJUNCIÓ TOTAL

Ester Vendrell

Isabella's room. Coreografia: Needcompany. Direcció: Jan Lauwers. Concepte i escenografia: Jan Lauwers i Needcompany. Textos: Jan Lauwers. Vestuari: Lemm & Barkey. Il·luminació: Jan Lauwers i Krispijn Schuyesmans. Música: Hans Petter Dahl i Maarten Seghers. So: Dré Schneider. Intèrprets: Viviane De Muynck, Anneke Bonnema, Benoît Gob, Hans Petter Dahl, Maarten Seghers, Julien Faure, Louise Peterhoff, Tijen Lawton i Ludde Hagberg. Sala Fabià Puigserver del Teatre Lliure, 18 i 19 d'octubre de 2005.

Isabella és el nom de la protagonista d'aquesta tendra i rica història dirigida per Jan Lauwers i a qui Viviane De Muynck dona vida i imprimeix personalitat.

Voltada d'objectes etnològics i arqueològics i de vuit ballarins actors (algun d'ells representant parts i prolongacions d'ella mateixa, com els hemisferis cerebrals o la part erògena, i altres

Isabella's room, de la Needcompany, amb direcció de Jan Lauwers.
(Eveline Vanassche)

vivificant les persones clau: en el trencaclosques de la seva vida) s'inicia com en un *flashback* i relat autobiogràfic una rica i interessant revisió personal centrada sobretot en desvetllar l'enigma d'una imatge i un engany que l'han acompanyada al llarg de l'existència: la figura d'un príncep del desert (el seu pare), que el seu pare (pare biològic encobert com a pare adoptiu) li va narrar de ben jove per justificar-li l'origen.

A noranta-quatre anys, cega, Isabella decideix esbrinar i enfrontar-se a la seva pròpia veritat llegint una carta deixada pel seu pare (creient que era el padrastre) abans de suïcidar-se, on es revela la seva identitat. Aquesta carta desvetlla els misteris de la vida d'Isabella, d'Anna (la suposada madrastra que resulta ser mare biològica), i la del mateix pare. La revelació té com a protagonistes uns personatges que van viure i van construir les identitats distorsionades, resultant-ne Isabella la víctima final de l'engany. Una veritat que evidentment transita al llarg d'un segle, el darrer segle xx, i que el director revela revivint experiències des de la Primera Guerra Mundial fins a l'actualitat. Servint alhora de marc per introduir crítica i revisió històrica i social, en forma d'anècdotes, d'aventures, de cites culturals i polítiques, extretes de les experiències, pensaments i gustos del vertader protagonista de la història: el pare de Jan Lauwers, que en la seva mort va fer donació de tot un patrimoni arqueològic exposat a l'escenari en forma escenogràfica, i a qui Jan Lauwers rendeix homenatge, inventant aquesta història plena d'autenticitat. Aquesta vida real és el paisatge social i històric que permet revivre el colonialisme, l'ambient surrealista del París dels anys trenta, la Segona Guerra Mundial... i tot el segle xx.

En definitiva, un espectacle muntat per rendir un homenatge sincer, al qual ens introdueix el mateix director, en forma de pròleg, presentant-nos un per un els personatges de la vida d'Isabella, com qui entra en una llar per conviure amb una família. Amb aquest to distès, de relat familiar, proper i clau per a l'excel·lent comunicació amb el públic, sens dubte recíproca, i mostrada amb entusiàstica ovació al final de la peça, transita tota l'obra, atrapant i fent entrar cada cop més endins l'espectador. Una revelació de veritat personal, que a mesura que es va desvetllant uneix les peces d'un trencaclosques que no solament sorprèn la mateixa Isabella, sinó que funciona com a teràpia per a l'espectador per la complicitat amb què s'identifica i comparteix gustos, opinions i moments històrics, com també melodies d'una generació.

Isabella's room està construït com un espectacle de moltes capes, llenguatges i missatges. La dramaturgia està doblement articulada des del fet autobiogràfic (narrat cronològicament, amb tot el què això comporta de psicologisme) i des de la perspectiva de crítica i revisió històrica i social relacionant les vides, les anècdotes, les experiències i les emocions dels diferents protagonistes, tots ells estretament vinculats a Isabella.

Tot això és concebut en forma de *collage*; Lauwers hi crea una dansa teatre (o teatre dansa, tant és!) de juxtaposicions on s'interposen les escenes originades en una emoció, una imatge, un pensament, per damunt d'una acció concreta. Tot plegat perfectament articulad coreogràficament per mitjà de les eines de l'interpret total que ens proposa Lauwers, en què els seus actors ballarins dominen la veu, el cos i la paraula.

Aquestes diferents eines estan equilibrades i integrades, com el llenguatge de llenguatges que construeix. No hi domina ni la dansa ni la música ni el text. Ans al contrari, és un teatre de la vida, de les emocions, extremadament sensible, on de manera natural cada element es posa al seu lloc en el temps i la intensitat necessaris. De vegades, el monòleg més visceral o la cançó més

dolça, de vegades, el gest més primitiu, líric o fluid, una frase coreogràfica amb referents baushians, o una banda sonora que sona amb el volum intens per calar fort en l'esperit de l'espectador tot servint-se del recurs emocional que té la música per evocar i recrear records i vivències.

El to de realisme i naturalitat que domina tot l'espectacle hi dona una aparença de quotidianitat, d'espectacle fàcil, d'artificiositat zero i, per tant, de cosa senzilla i casolana. Però amb aquest treball que parteix de la improvisació dels ballarins actors, del mètode de l'experiència, s'aconsegueix un teatre de vivències, creïble i viu per la proximitat i la identificació amb l'espectador. Aquesta mateixa senzillesa es troba en el to de la cançó, en la suavitat i la naturalitat de la dansa i en la claredat i la naturalitat de la paraula. Tan virtuosament aconseguit que sembla natural, com la vida mateixa.

En definitiva, un teatre fet de sinceritat en què la realitat supera la ficció, i on l'estructura de l'espectacle respon a l'estructura de la vida, en què els plànols emocionals, mentals i les accions s'interposen sense lògica ni ordre però constituint un trajecte amb principi i final. I és en aquest final on tot troba el sentit. Com pot ser, per exemple, la inscripció de «Fèlix» (feliç) trobada per Isabella entre les peces del pare.

Un espectacle doblement optimista: pel bon gust de boca que deixa als espectadors, per la satisfacció de presenciar quelcom tan extremadament potent i talentós fet amb el sentiment de l'amor cap a un pare, i per la sinceritat d'enfrontar-se a un mateix per poder entendre qui som. *Show must go on...!*

CAP PROBLEMA

Xavier Sanfulgencio

Tenim un problema, de Frank Vickery. Direcció: Àngel Llàcer. Traducció: Ivàn Andrade i Àngel Llàcer. Intèrprets: Aleix Albarada, Susanna Garachana, Oriol Guinart, Joan Negrié i Mònica Roca-fort. Espai escènic: Ricard Prat. Villarroel Teatre Barcelona, 20 d'octubre de 2005.

Tenim un problema no és exactament el que ens va prometre el seu director, però això no té per què ser un problema. Llàcer deia que l'obra, que ell mateix ha ajudat a traduir, entrava en els conflictes interns de la parella i de l'ésser humà. Si no amb aquestes paraules, amb unes altres de semblants volia que penséssim que la seva nova proposta era un xic més seriosa, sense deixar de ser un bon divertiment. Però ens hem quedat a mitges, i no precisament per culpa de l'artífex de la posada en escena de l'obra, sinó que és el mateix text el que no deixa de ser una comèdia de situació, molt ben estructurada i amb uns diàlegs àgils i divertits, però gens punyents ni crítics.

Tenim un problema enganxa des de bon començament, en el moment que en escena veiem les tres cambres de tres pisos diferents on es desenvoluparà tota la comèdia, disposades una al costat de l'altra; amb un llit en primer terme, ja queda clar de quina mena de problema parlarà l'obra. L'assumpte és conegut: problemes de parella. Allò que és original en aquest cas és que no tracta del triangle amorós, ja que aquí és un quintet que es fa i es desfà en parelles possibles i impossibles. No parla d'altra cosa que no sigui coneguda per tothom, si no directament, sí mit-